

Aneomonen

Medlemsblad för
Hallsbergs Naturskyddsförening
Nr 2 2002

En makaonfjäril fotograferad på semesterresa till Mallorca

Innehåll:

Utflykten till Valle härad..... 2
Parc Natural de S'Albufera 4
Programmet ..... mittuppslaget

Studiecirkel om svamp 8
Ängens dag 10
Fjärilar 11

UTFLYKTEN TILL VALLE HÄRAD

Lördag 4 maj genomförde vi, trots tveksamt väder, en resa till Valle Härad på Billingens västsida i Västergötland.

Vi besökte Högsböla ängar, Jättadalen-Öglunda grotta, Eahagen och Hornborgasjön.

Förr skar man kvistar av en del lövträd, lät dem torka och använde dem som vinterfoder åt djuren. Det kallades för att man hamlade träden.

Carl von Linné reste genom Valle härad på sin Västgöta resa år 1746. Han noterade bland annat att bönderna hamlat till och med ekarna:

”Ekarne af det de på sidorna blifwit hamlade, hade utslagit små qwistar efter hela längden kring om trädet , hwilket icke gaf en ringa prydnad, emedan långa stammen såg ut som en klädd majstång och de öfwerste orörde qwistar slogo ut sin krona.”

När Linné passerade var det sommar och löv på träden. Ekarna var kanske vackrare då.

Hamlad ek i Högsböla ängar.

*”Få områden i landet torde kunna uppvisa en så stor mängd hamlade träd.”
(enligt informationstavlan vid reservatet)*

Vi tog oss upp genom bäckravinen Jättadalen till Billingsens diabasplatå.

Parc Natural de S'Albufera

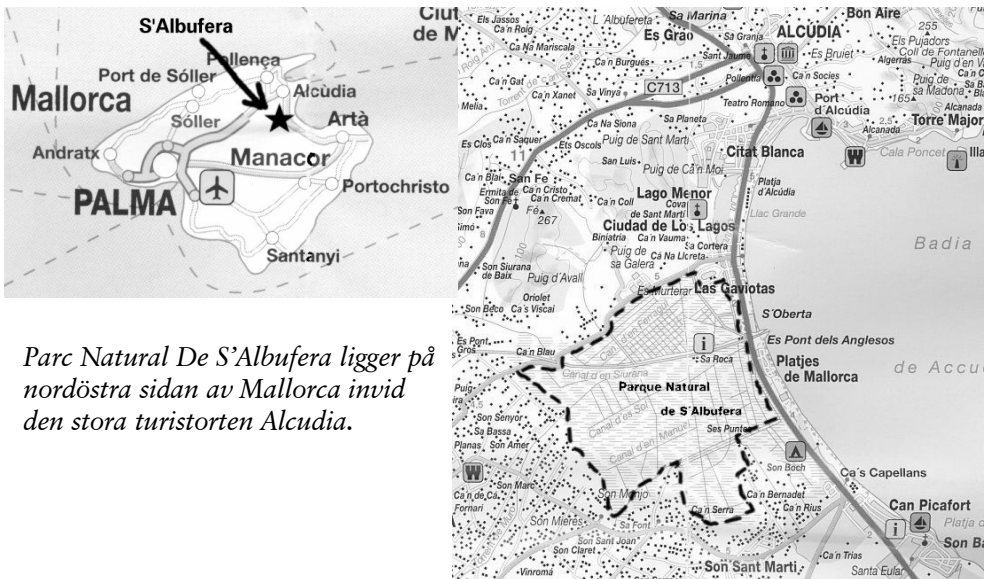
Varför inte lägga in lite fågelskådande under semesterresan.
Här är ett tips om ett bra ställe på Mallorca.

På den nordöstra sidan av Mallorca ligger Alcudiabukten med en sandstrand som är över en mil lång. Den är numera en stor ekonomisk tillgång och det ligger snart turishotell längs hela stranden.

Bakom sanddynerna låg förr stora våtmarker som dikades för att användas till jordbruksmark under slutet av 1800-talet. Där har man nu

gjort ett naturreservat bestående på 1708 hektar. Mest våtmarker, men också lite sanddyner och annat.

Området är helt platt och genomkorsas av långa raka gång-/cykelvägar. Där finns ett fågeltorn och några gömslen att spana på fåglarna från. Det enklaste sättet att besöka området är att hyra en cykel och cykla runt.

Parc Natural De S'Albufera ligger på nordöstra sidan av Mallorca invid den stora turistorten Alcudia.

S'Albuferas hemsida: www.mallorcaweb.net/salbufera/introang.htm

*Eurobirding om S'Albufera (obs de stora bokstäverna på slutet):
www.eurobirding.co.uk/albufera_marsh_mallorca.HTM*

*Utsikten från fågeltornet med cykelvägen och den största kanalen i reservatet.
När vi hade klättrat upp och tittade tillbaka längs vägen kom en purpurhöna lugnt spatserande där vi nyss hade gått.*

*Fågeltornet är en lustig metallkonstruktion.
Därifrån såg vi bl.a. marmorand, natthäger, purpurhäger och smådopping.*

Stytlöparen fanns på flera ställen där det fanns öppna vattensamlingar.

HÖST- 20

Lördagarna
31 aug. 14
och 21 sep.   **Studiecirkel om Svamp för nybörjare.**
Programmet är preliminärt, men vi samlas första gången på parkeringen vid Konsum Hallsberg lördag 31 augusti kl. 9.00.

---

måndag
11 november   **Medlemmarnas bilder**
Kullängen kl 19.00

Programmet kan också ses på vår hemsida www.hallsberg.snf.se

Där finns aktuell information och länkar om programpunkterna

Glöm inte att ta med matsäck när vi åker ut i skogen.
Stövlar eller kängor är bra att ha där ute.

PROGRAM

02

Kom med på studiecirkeln om svamp.

Ta gärna med vänner och bekanta. Alla är välkomna!
Frågor? Ring Sture Hermansson 0582-135 87 eller Arne Holmer 0582-407 58

STUDIECIRKEL OM SVAMP

Hur skiljer man stensopp från gallsopp?

Kan man äta en slemskivling?

Finns det någon regel för att skilja ätliga svampar från giftiga?

Finns det några säkra matsvampar utom kantareller?

Om du går vår studiecirkel om svamp kan du lära dig svaret på dessa och många andra frågor om svamp.

Det ska bli en nybörjarcirkel där vi träffas och går ut i svampskogen några gånger och letar svamp tillsammans.

Målet är att du efter cirkelns slut ska ha lärt dig känna igen flera säkra matsvampar och vara säker på att inga giftsvampar nästlat sig in i svampkorgen.

I registret till matsvampar i Pelle Holmbergs och Hans Marklunds "Nya svampboken", 3:e upplagan 2002 finns 111 arter.

Några svampar från grannars trädgårdar hösten 2001

Liksvampen är inte en matsvamp, det känner man lätt på lukten.

Fjällig bläcksvamp kan ätas efter lämplig tillagning.

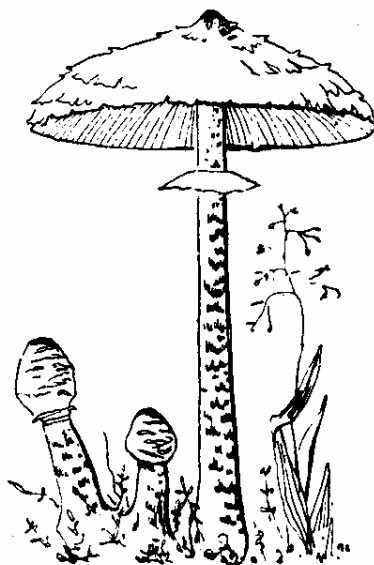

Om man äter grå bläcksvamp och sedan dricker en alkoholhaltig dryck under den närmsta veckan efter får man kraftiga besvär med bl.a. huvudvärk, andnöd och

”Vi har landskapsblommor,
landskapsfåglar, landskapsdjur
och landskapsstenar. Nu
presenteras
landskapssvamparna! På
initiativ av Pelle Holmberg
och efter samråd med
svampvänner runt om i
Sverige har varje landskap fått
sin egen svamp, och då
naturligtvis en som är typisk i
just det landskapets flora.” (ur
reklam om boken Svenska
landskapssvampar av Pelle
Holmberg och Britt-Marie
Hallbert

Närkes landskapssvamp blev
Stolt fjällskivling.

Internettips:

<http://www.mycokokey.com>.

En sida på engelska och danska med bl.a. en lättarbetat
bestämningsnyckel med bilder.

<http://www.svampguiden.com>

En fantastisk sida om svamp av Michael Krikorev. Här finns
bilder och beskrivningar av matsvampar och giftsvampar,
svampnyheter, svamprecept m.m.

ÄNGENS DAG

Vi stötte på en del trevliga djur under slåttern i Broby äng i år.

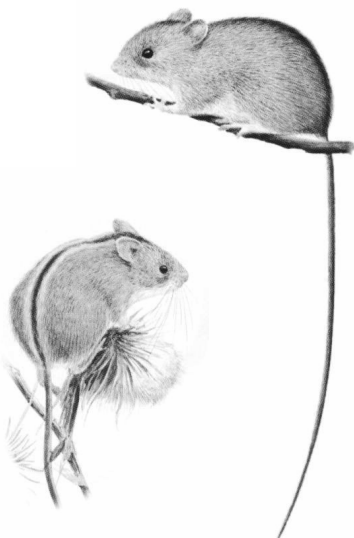
En orädd ödla poserar på min ryggsäck.

Flera paddor fick avhysas tillfälligt för att inte skadas under slåttern.

Det var som vanligt vackert väder.

Bild av Staffan Ullström i Daggdjur — alla Europas

Förra året siktades en buskmus vid slåttern. Även i år skrämdes ett exemplar fram av slätterbalken och syntes under mycket kort tid innan den försvann bort och gömde sig igen. Den tyckte inte om att bli störd på dagtid.

Det är lätt att känna igen en buskmus. Det är den enda svenska gnagare som har ett svart band längs ryggraden

Enligt ryska uppgifter bygger den oftast bon i gamla murkna lövträd och arten uppträder därför ofta i områden med rik hackspettfauna. Den behöver tydligen också öppna områden så Broby äng är kanske idealisk miljö för buskmusen.

Buskmusen är sällsynt i Sverige, det finns tre skilda utbredningsområden i landet: Norra Jämtland, Bergslagen inkl. Närke och Falbygden i Västergötland. Den har förts upp på den svenska rödlistan under kategorin DD (kunskapsbrist) vilket betyder att den kanske är hotad, men vi vet inte tillräckligt mycket om den för att vara säkra

Fjärilar

Fjärilar är vackra och intressanta djur.

I somras började jag på en fjärilssamling.

Fjärilar som jag fotograferat själv.

Eftersom fjärilar är så pass stora kan de fotograferas med en ganska enkel kamera. Jag har mest använt en enkel digitalkamera (Olympus C-200 zoom).

När jag väl kommit på idén med den fotografiska fjärilssamlingen kom nästa idé: Jag lägger upp bilderna på min hemsida. Det har inte blivit särskilt många arter, men jag har än så länge inte varit ute och jagat fjärilar särskilt aktivt.

Du kan följa utvecklingen på min hemsida: w1.582.telia.com/~u58205851

Hoppas att du blir inspirerad att börja något liknande projekt själv gör Sture Hermansson, som satt ihop detta

Kvickgräsfjäril

Påfågelsöga

Allmän nätfjäril

B föreningspost

Avsändare:

Hallsbergs Naturskyddsförening

Soldatvägen 11

694 30 Hallsberg

Kontaktpersoner:

Sture Hermansson 0582-135 87

Arne Holmer 0582-407 58

Hemsida: <http://www.hallsberg.snf.se>

